

Til: Fakultetsstyret

Fra: Dekanen

Sakstype: V-sak

Møtesaksnr.:

Møtenr.: 2/2020

Møtedato: 12.06.2020

Notatdato: 04.05.2020

Arkivsaksnr.:

Saksbehandler: Greta Holm/Hilde Kristine Sletner

Retningslinjer for praktisering av språkkravet ved Det humanistiske fakultet

Saksopplysninger

Dekan Frode Helland satte våren 2019 ned en arbeidsgruppe for integrering av internasjonale vitenskapelig ansatte.

Arbeidsgruppen er ledet av prodekan Mathilde Skoie, og består i tillegg til Skoie av instituttleder Bjørn Olav Utvik, instituttleder Beate Elvebakk, instituttleder Peter Edwards, førsteamanuensis Giulliano D'Amico, representant for tjenestemannsorganisasjonene Bjarne Skov, seniorrådgiver Greta Holm og personlrådgiver Hilde Kristine Sletner. Sistnevnte har også vært sekretær for arbeidsgruppen.

Arbeidsgruppen identifiserte i oppstartsmøtet fire større delområder som de ulike utfordringene faller inn under – språk, kultur, organisasjon og sosialt – som skal utredes nærmere og der tiltak skal foreslås og vurderes for å imøtekomme eventuelle utfordringer. Arbeidet ble besluttet delt i to, der språkkrav, språkopplæring og tilrettelegging utgjør del 1, og identifisering av utfordringer og tiltak innen områdene kultur, organisasjon og sosialt vil være del 2.

Hovedproblemstillinger

En av de viktigste integreringsmekanismene vi har er språk. Et felles språk gjør det sosiale enklere, samtidig som det letter en del av de organisatoriske og kulturelle utfordringene internasjonaliseringen har bydd på. Det er derfor av avgjørende betydning å få på plass en felles policy for språkopplæring. Seminar for internasjonale ansatte høsten 2018 viste at mangel på klare forventninger og skriftliggjorte mål, samt for liten tilrettelegging er det de internasjonale ansatte sliter mest med, med tanke på språkopplæringen. Ved å utforme en felles språkpolicy med klare krav og forventninger, vil man kunne følge opp de ansatte tettere, og gi dem den tilretteleggingen de har behov for.

De viktigste endringer i forhold til dagens ressursbruk på språkopplæring og tilrettelegging, blir i forhold til arbeidspliktregnskapet, samt finansiering av Bergenstest. Et fratrekk på 50 timer per semester innebærer

totalt 300 timer per ansatt. Dette er et øvre tak, slik at de som bruker mindre tid på organisert språkopplæring vil få et lavere fratrekk. Flere institutter praktiserer godskrivning av tid til språkopplæring, men dette gjøres på veldig ulike måter. Det presiseres at disse timene ikke kun trenger å komme fra undervisningstiden, men også fra administrasjonsandelen av stillingen. Bergenstesten må i tillegg finansieres, som i 2018 kostet 2390,-. Hva gjelder finansiering av kurs/språkopplæring, så ligger retningslinjene for tilrettelegging slik de her er lagt frem, tett opp til eksisterende praksis for de aller fleste institutter.

Prosesen

Dagens praktisering av språkkravet ble høsten 2019 kartlagt gjennom møter med instituttledere og administrative ledere ved de ulike instituttene. I møtene med instituttene var det særlig viktig å kartlegge hvordan dagens språkkrav forstås, hvilken tilrettelegging som gjøres, hvilken godskrivning som eventuelt gis samt i hvilken grad instituttene opplever at språkkravet oppfylles innen den gitte tidsrammen. Det ble også gjennomført en spørreundersøkelse blant fast vitenskapelig ansatte for å kartlegge deres ønsker og behov. Med utgangspunkt i resultatene, utformet arbeidsgruppen forslag til retningslinjer for praktisering av språkkravet for internasjonale ansatte, samt en rekke tiltak. Et utkast av rapporten ble presentert for instituttledermøtet 27.11.2019. Forslagene derifra ble diskutert i møte i arbeidsgruppen 16.12.2019 og innlemmet i rapporten. Rapporten ble tatt opp i IDF-møte 11. februar og som diskusjonssak i fakultetsstyret 14. februar 2020.

Vedtaksforslag

Fakultetsstyret vedtar følgende retningslinjer for praktisering av språkkravet:

1. Den ytre rammen for tidsrammen for innfrielse av språkkravet utvides fra to til tre år.
2. Kravet endres til å inneholde to trinn.
 - Trinn 1: Bestå en Bergenstest med resultat *Bestått* (tilsvarende nivå B2 i det Felles Europeiske Rammeverket for Språk, se vedlagt) etter to års ansettelse.
 - Trinn 2: Gjennomføre undervisning (eller andre relevante arbeidsoppgaver) på norsk etter tre års ansettelse.
3. Dagens formulering i kunngjøringstekster erstattes med det følgende:

The successful candidate should demonstrate mastery of both English and one of the Scandinavian languages as working languages. If an appointee is not fluent in a Scandinavian language, s/he is expected to reach proficiency equivalent to level B2 in the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) within two years, and to be able to actively participate in all functions the position may involve, including teaching, in three years. The Faculty of Humanities will aid and facilitate the appointee in reaching said proficiency.
4. Følgende avsnitt legges inn i arbeidsavtalene for fast vitenskapelig ansatte som ikke snakker norsk på tilsettingstidspunktet:

You are required to reach proficiency equivalent to level B2 in the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) within two years, and to be able to actively participate in all functions the position may involve, including teaching or other relevant tasks, within three years.

5. Følgende formulering benyttes til informasjon på nettsider og i forbindelse med oppstartsamtaler:

You are required to reach proficiency equivalent to level B2 in the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) within two years, and to be able to actively participate in all functions the position may involve, including teaching or other relevant tasks, within three years.

The Department will aid and facilitate you in reaching the required proficiency. At the start of your appointment, you will make a plan together with your Department to reach level B2 in the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), and pass the Bergen test within two years. Once this is completed, your Department will help you plan which course(s) you will teach in Norwegian after three years. You will have the opportunity to attend a tailor-made class on teaching in Norwegian, and a language mentor will help you prepare.

Fakultetsstyret vedtar følgende minimumskrav for tilrettelegging for språkopplæring for fast vitenskapelig ansatte med internasjonal bakgrunn og behov for språkopplæring:

1. Instituttene finansierer språkopplæring inntil trinn 3, eller avlagt Bergenstest, med resultat *Bestått* (tilsvarende nivå B2 i det Felles Europeiske Rammeverket for Språk) for fast vitenskapelige ansatte som ikke snakker norsk på ansettelsestidspunktet.
2. Instituttene finansierer ett språkkurs for midlertidig vitenskapelige ansatte som ikke snakker norsk på ansettelsestidspunktet.
3. Instituttene lager en individuell plan i samarbeid med den ansatte i forbindelse med tiltredelse som leder frem til bestått Bergenstest.
4. Instituttene lager en individuell oppfølgingsplan og tilrettelegger for veiledning, mentorering eller skreddersydde kurs i det tredje ansettelsesåret (eller etter bestått Bergenstest) med sikte på å gjennomføre undervisning på minimum ett kurs på norsk (eller tilsvarende arbeidsoppgaver).
5. Timer som benyttes til organisert språkopplæring skal komme til fratrukk på arbeidsplikten med inntil 50 timer per semester de første tre årene av ansettelsestiden. Fakultetet forbeholder seg retten til å, med intensjonen intakt, endre denne formuleringen dersom nye retningslinjer og/eller system for praktisering av arbeidsplikt vedtas.

Fakultetsstyret vedtar følgende tiltak for tilrettelegging piloteres og evalueres, og eventuelt videreføres:

- verktøykasse for ledere
- skreddersydde kurs
- faglig og administrativ mentorering
- arenaer for å praktisere

Vedlegg:

- Rapport fra arbeidsgruppen for integrering av internasjonale ansatte. Del 1: Språk
- Vedlegg 1 til rapporten: Spørreundersøkelse
- Vedlegg 2 til rapporten: Det Felles Europeiske Rammeverket for Språk (CEFR)
- Vedlegg 3 til rapporten: Kursbeskrivelse fra Ewa Wapinska ved ILN
- Vedlegg 4 til rapporten: Forslag til opplegg for faglig mentorering fra Eirik Juriks ved ILN